

kirjaamo@lvm.fi
eeva.ovaska@lvm.fi

9.5.2018

Dnro LVM/587/03/2018

MAANTIE- JA RATA-ALUEIDEN TOISSIJAINEN KÄYTTÖ

Finnet-liitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainitussa asiassa. Lausunto edustaa Finnet-liiton sekä sen kaikkien jäsenyritysten kantaa:

Blue Lake Communications Oy, Eurajoen Puhelin Osuuskunta, FNE Finland Oy, Härkätien Puhelin Oy, Ikaalisten-Parkanon Puhelin Osakeyhtiö, JAPO, Kainuun Puhelinosuuskunta, Kaisanet Oy, Karjaan Puhelin Oy, Kemiön Puhelin Oy, Laitilan Puhelin Osuuskunta, Lounea Palvelut Oy, Länsilinkki Oy, Mariehamns Telefon Ab, MPY Palvelut Oyj, Paraisten Puhelin Oy, Pietarsaaren Seudun Puhelin Oy, Pohjois-Hämeen Puhelin Oy, Puhelinosuuskunta LPO, Tampereen Puhelin Oy, Vakka-Suomen Puhelin Oy, Viria Oyj sekä Ålands Telefonandelslag.

Ministeriön teettämä selvitys on huolella laadittu ja kattava esitys aiheesta, mutta siihen sisältyy merkittäviä riskejä.

Asiaan on ennenaikaista ottaa kantaa, koska käyttöoikeussopimusten pituudesta ja maksuista ei ole mitään tietoa. Selvityksessä on ainoastaan todettu, että hinta olisi ”pieni”. Operaattori rakentaa kuituverkot laitteineen aina siitä lähtökohdasta, että sijoitus on pysyvä, ja kuidun purkamisen on vasta viimeinen vaihtoehto. Ajateltavissa oleva minimiaika on vähintään 50 vuotta. Suomessa on edelleen käytössä jonkin verran vanhoja kuparijohtimia jotka ovat luokkaa satavuotiaita, mikä verifioi oikean mittakaavan asialle. Viiden vuoden minimisuoja-aika ei edusta arkirealismia. Lisäksi käyttöoikeus jo sellaisenaan on ristiriidassa tietoyhteiskunta-kaaren kanssa, jossa korvausperuste on aiheutettu haitta, ei suinkaan vuokra.

Liikennevirasto esitti joitakin vuosia sitten maksuja kuiduille, mutta esityksestä luovuttiin, koska maksun arvioitiin hidastavan kuituverkkojen rakentamista. Nyt riski nousee uudelleen esille, mikä jo sellaisenaan luo merkittävää epävarmuutta alan toimijoille. Yritykset eivät toimialasta riippumatta investoi, jos tuottonäkymä ei ole myönteinen.

Olisi ongelmallista, jos menettelystä syntyisi tulonsiirtoautomaatti teleyhtiöiltä valtiolle, mikä hidastaisi valtiovallan niin kovin toivomia ja jopa vaatimia kuitu-investointeja. Merkitystä ei ole sillä seikalla ovatko operaattorit oikeassa vai väärässä, vaan sillä, katsovatko operaattorit että kuituun kannattaa investoida vai ei.

Käyttöoikeussopimusten määräaikaisuus saattaisi johtaa siihen, että kaupungit ja kunnat ottaisivat käyttöön lyhyet määräajat, jolloin syntyisi jälleen kerran uusi tulonsiirtoautomaatti julkiselle sektorille. Yksityisteillä maksuja ei ole kovin paljoa sovellettu, koska maahan kaivettu kuitu ei yleensä aiheuta haittaa maanomistajille. Esitetyn mallin leviäminen kuntiin, kaupunkeihin sekä yksityisteille hidastaisi kuituinvestointeja edelleen kerrannaisvaikutusten kautta.

Ainakin vielä toistaiseksi turvallisempi vaihtoehto saattaisi olla malli, jossa tiealueilla käytettäisiin samaa telekaapeleiden ja laitteiden siirtojen ikätaulukkoa kuin

tiealueiden ulkopuolella käytetään. Tämä kerrannaisvaikutuksista vapaampi vaihtoehto ei ainakaan riistäytyisi käsistä. Lisäksi on huomattava, että osa kunnista ja kaupungeista korvaa tällä hetkellä siirrot kokonaan, ja osa korvaa ne osittain.

Pahimmassa tapauksessa teleyhtiöille vain kerrotaan sopimusaikojen pituudet ja maksut ilman, että alan toimijoilla on mitään tosiasiallisia vaikutusmahdollisuuksia asiaan. Näin kävi mm. viimeksi kun kaivulupien hintoja nostettiin kuulematta toimialaa lainkaan.

Oikeudellisessa selvityksessä on myös esitetty vaihtoehtoja lupamenettelyn kehittämiseksi, joita ovat mm. käsittelyn 30 vrk:n maksimiaika, töiden aloitus ennen lopullista lupaa jne. Nämä keinot tulisi ottaa käyttöön siitä riippumatta, millaiseen malliin ollaan menossa.

Mallia voidaan kannattaa vain siinä tapauksessa, että käyttöoikeus on lähtökohtaisesti pysyvä luonteeltaan tai ainakin huomattavan pitkä, ja että malli ei tuo toimialalle lisäkustannuksia nykyisiin siirtokustannuksiin verrattuna.

Ministeriö on purkanut toimialan sääntelyä ja edistänyt kuiturakentamista konkreettisesti jo pitkään, mistä haluamme lausua kiitokset. Vireillä olevan hankkeen ei tule vaarantaa näitä yhteiskunnan edun mukaisia pyrkimyksiä. Toivomme, että ministeriö pysyy jatkossakin johdonmukaisesti valitsemallaan linjalla.

Kunnioittavasti
FINNET-LIITTO ry

Jarmo Matilainen
toimitusjohtaja